

BPH 1023 Microbiology and Parasitology
จุลชีววิทยา และ ปรสิตวิทยา

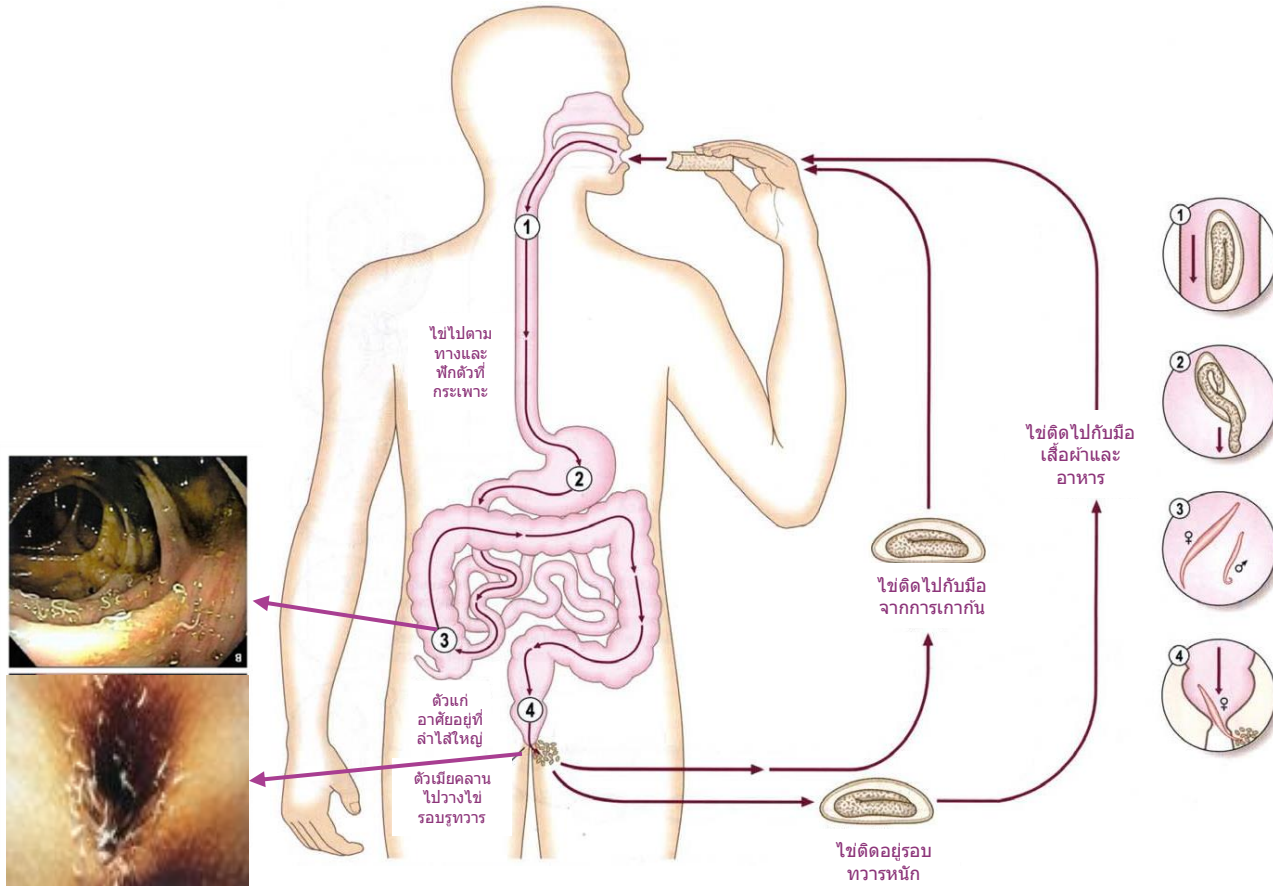
Gastrointestinal Parasites (II)

Assoc.Prof. Duangporn Nacapunchai

Content

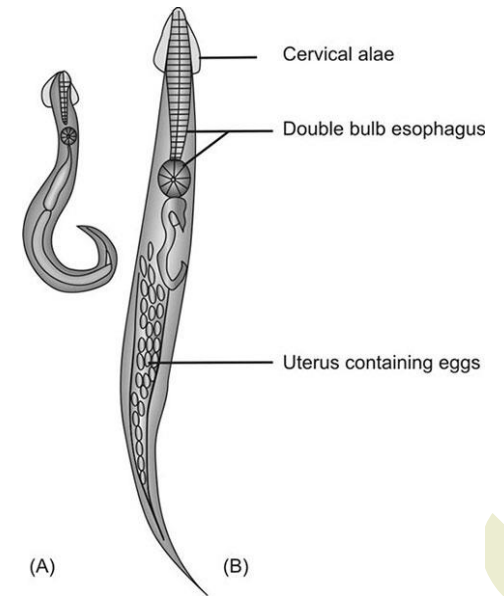
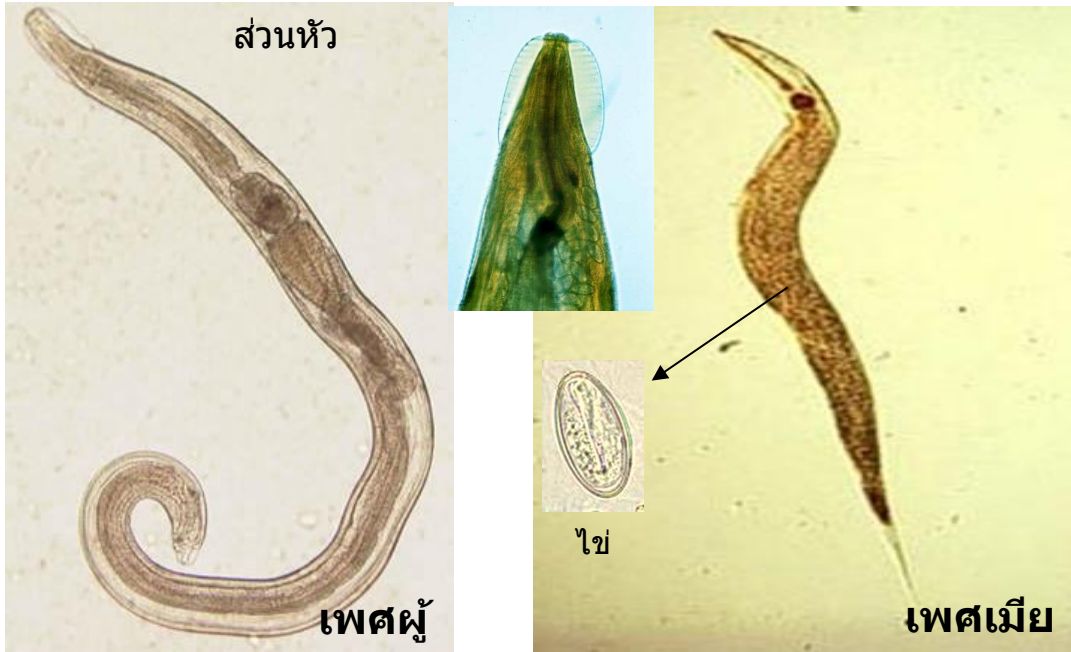
- ▶ Roundworms
  - ▶ พยาธิเข็มหมุด /Enterobius vermicularis
  - ▶ พยาธิไส้เดือน /Ascaris lumbricoides
  - ▶ พยาธิแส้ม้า /Trichuris trichiura
  - ▶ พยาธิปากขอ /Hookworms
  - ▶ พยาธิสตรองจิริรอยด์ /Strongyloides stercoralis
- ▶ Natural life history
- ▶ Transmissions and human infections
- ▶ Diseases and diagnosis
- ▶ Prevention

Enterobius vermicularis

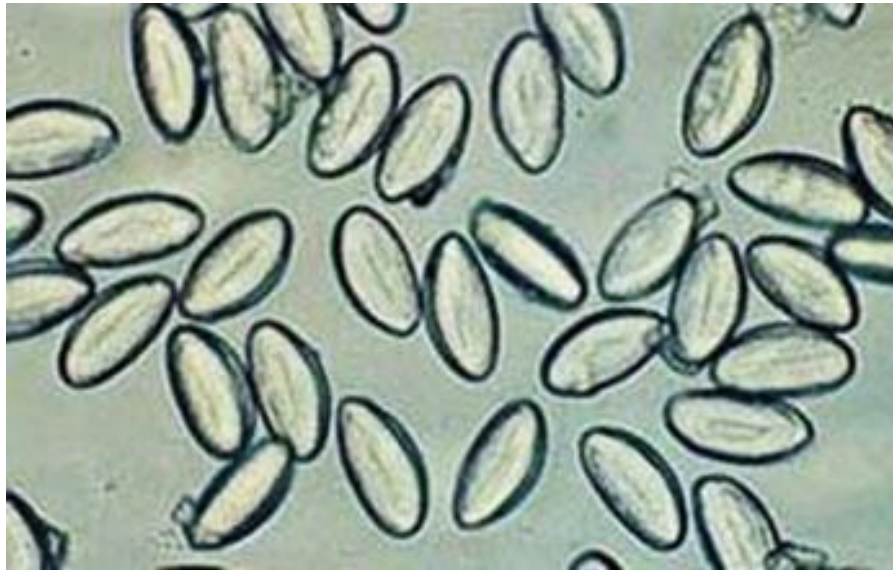
พยาธิเข็มหมุด/ Pinworms

E. vermicularis (Adult)

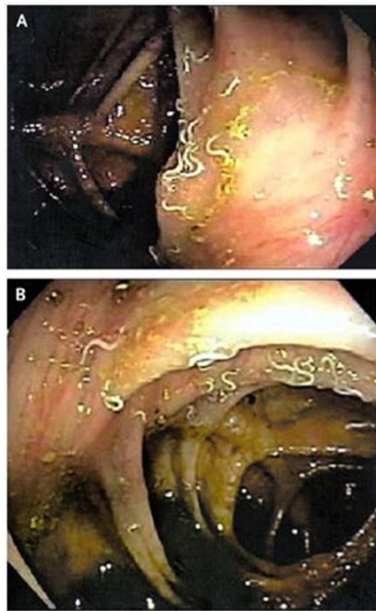
รูปร่างทรงกระบอก หัวมน หางแหลม
ตัวเมีย หางตรง ขนาดประมาณ 8 to 13 mm X 0.3 to 0.5 mm
ตัวผู้ หางงอ ขนาดประมาณ 2 to 5 mm x 0.1 to 0.2 mm

E. vermicularis (Egg)

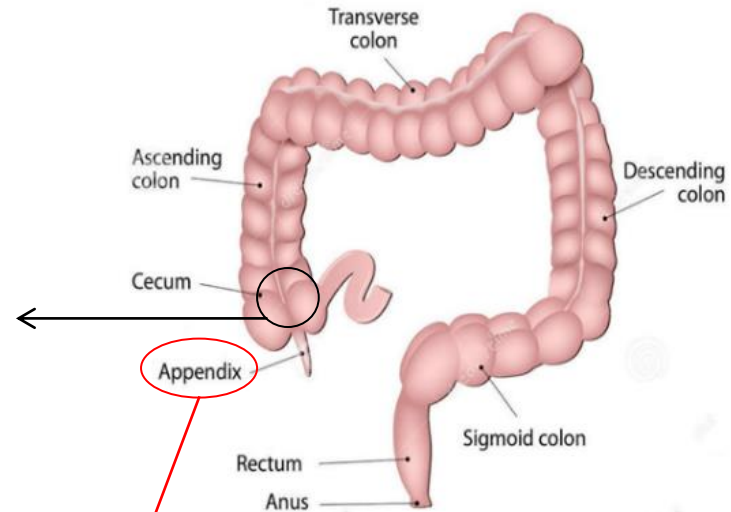

- ไข่จากรอบรุทรวาร(Scotch tape Technique)
- รูปร่างรี แบนข้างเดียวตัว D (D-shape)
- เปลือกบางใส 2 ชั้น ภายในมีตัวอ่อน
- ขนาดประมาณ 20 x 50 μm

Diseases: Perianal itching

ตัวแก่อาศัยอยู่ที่ลำไส้ใหญ่

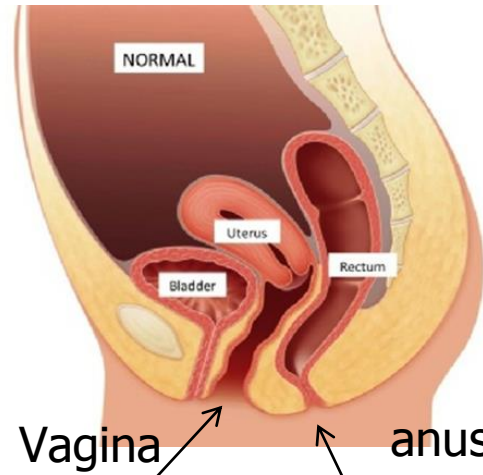

Large Intestine
Habitat

Appendicitis

Diseases: Vaginitis

Vaginitis

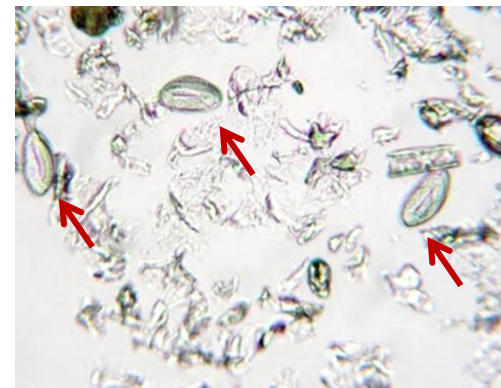
ตัวเมียพลัดหลงไปที่
ช่องคลอด

Perianal itching

ตัวเมียวางไข่รอบรูทวาร

Diagnosis: Scotch tape Technique

ไข่จากออบรุทรวาร

การตรวจวินิจฉัยพยาธิเข็มหมุด

Prevention

15 ตุลาคม
วันล้างมือโลก

Global Handwashing Day

ล้างมือ 7 ขั้นตอน ทุกขั้นตอน ทำ 5 ครั้ง สลับกันทั้ง 2 ข้าง

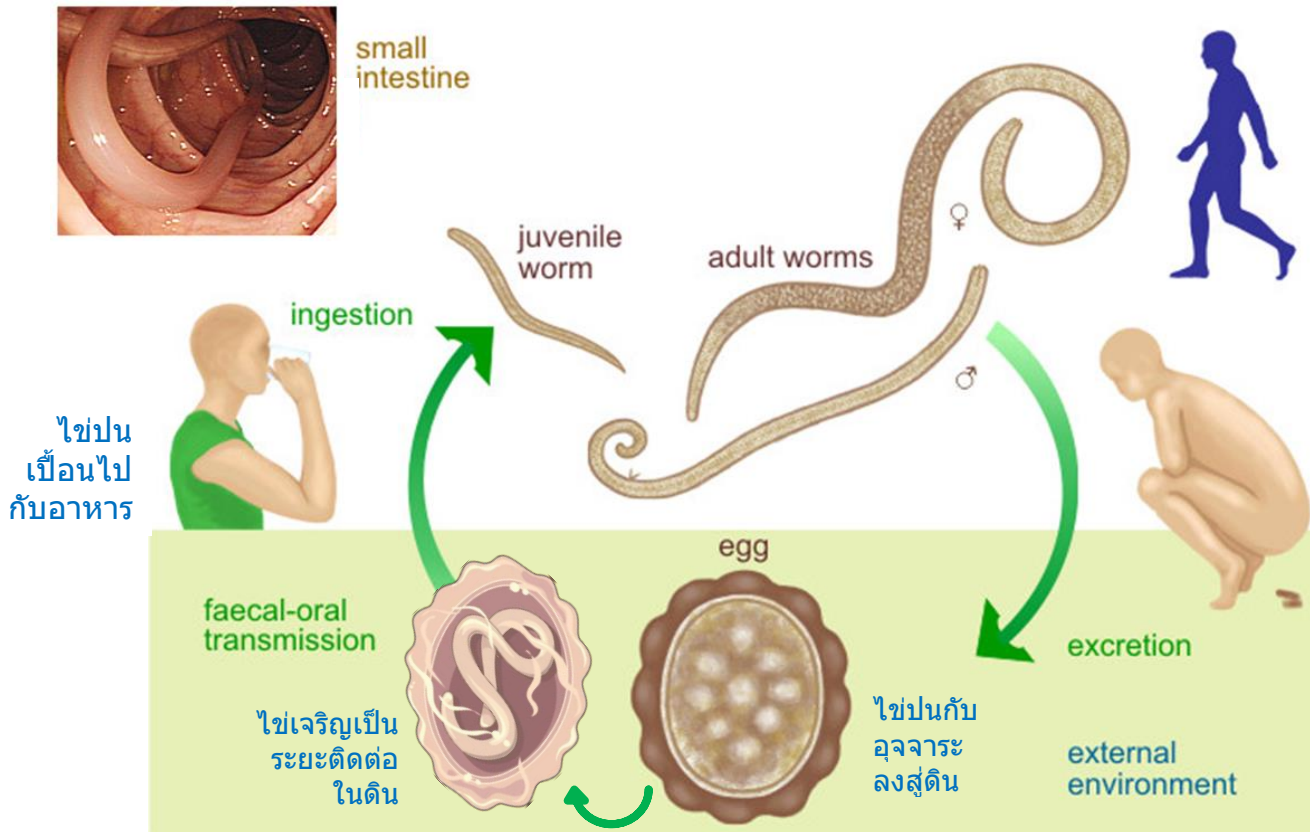

1. ฝ่ามือถูกัน
2. ฝ่ามือถูหลังมือ และนิ้วซอกนิ้ว
3. ฝ่ามือถูฝ่ามือ และนิ้วซอกนิ้ว
4. หลังนิ้วมือถูฝ่ามือ
5. ถูนิ้วหัวแม่มือโดยรอบ ด้วยฝ่ามือ
6. ปลายนิ้วมือ ถูขวางฝ่ามือ
7. ถูรอบข้อนิ้ว

ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
www.hpc11.go.th Facebook : สื่อสารประชาสัมพันธ์ศูนย์อนามัยที่ 11

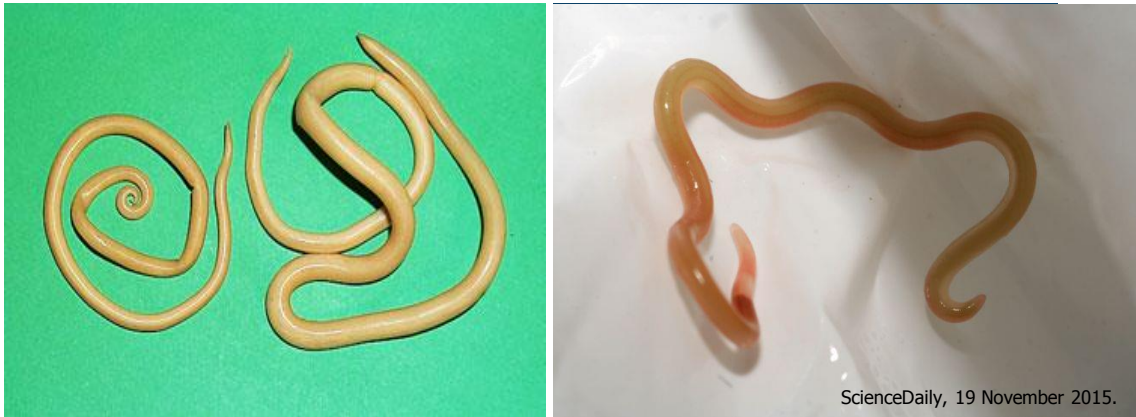

Ascaris lumbricoides

พยาธิไส้เดือน

A. lumbricoides (Adult)

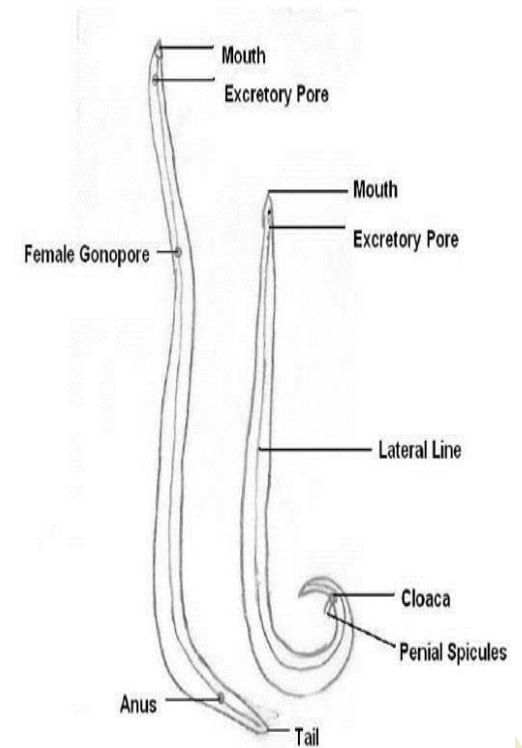

เพศผู้

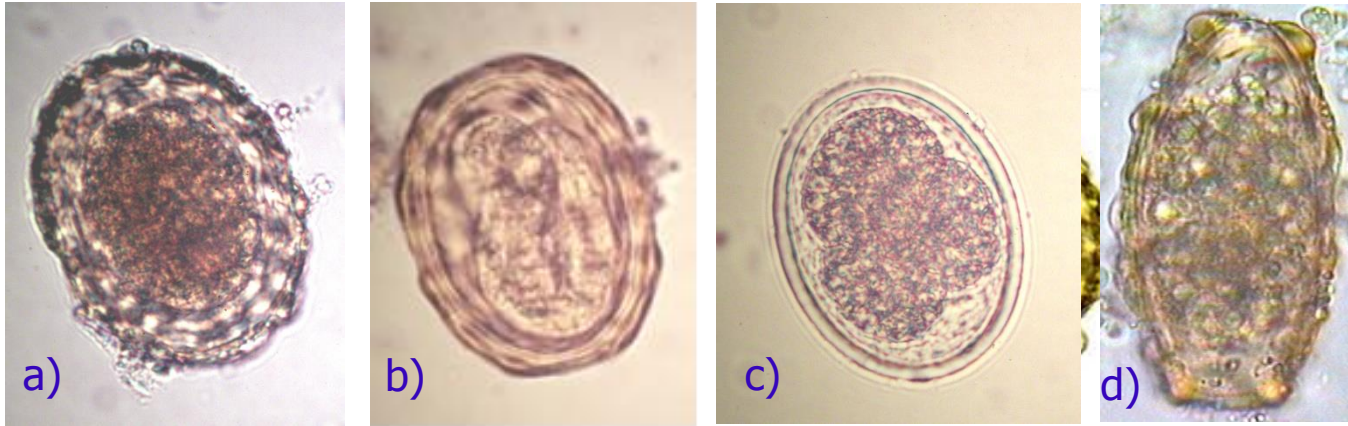
เพศเมีย

ตัวสดๆจะมีสีชมพู

- รูปร่างทรงกระบอก หัวเรียวมนกว่าหาง ขนาดประมาณ 0.4 x 20 cm
  - ตัวเมีย หางตรง
  - ตัวผู้ หางงอ

A. lumbricoides (Egg)

Ascaris egg: ไข่รูปร่าง กลมรี ขนาดประมาณ 50 x 60 ไมโครเมตร

- a) Fertilized egg: ไข่ที่ผสมพันธุ์แล้ว และไม่มีตัวอ่อน
- b) Embryonated egg : ไข่ที่มีตัวอ่อนและเป็นระยะติดต่อกัน
- c) Decorticated egg: ไข่ที่เปลือกชั้นนอกสุดหลุดไป
- d) Unfertilized egg: ไข่ที่ไม่มีการผสมพันธุ์

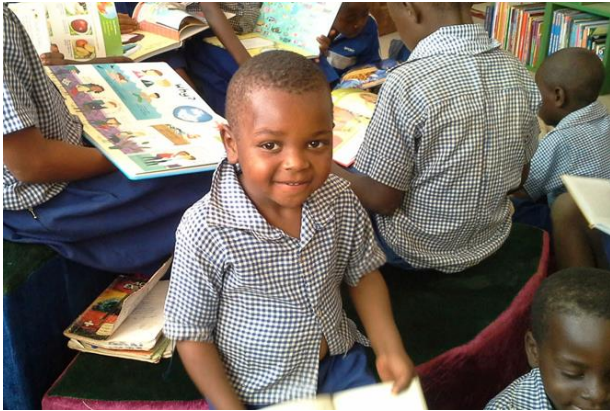
Diseases: Asymptom

Margery J, Niang A - Am. J. Trop. Med. Hyg. (2011)

Diseases: Gut obstruction

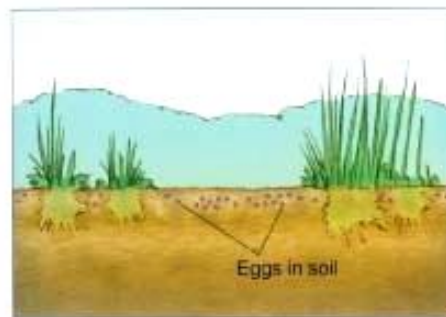
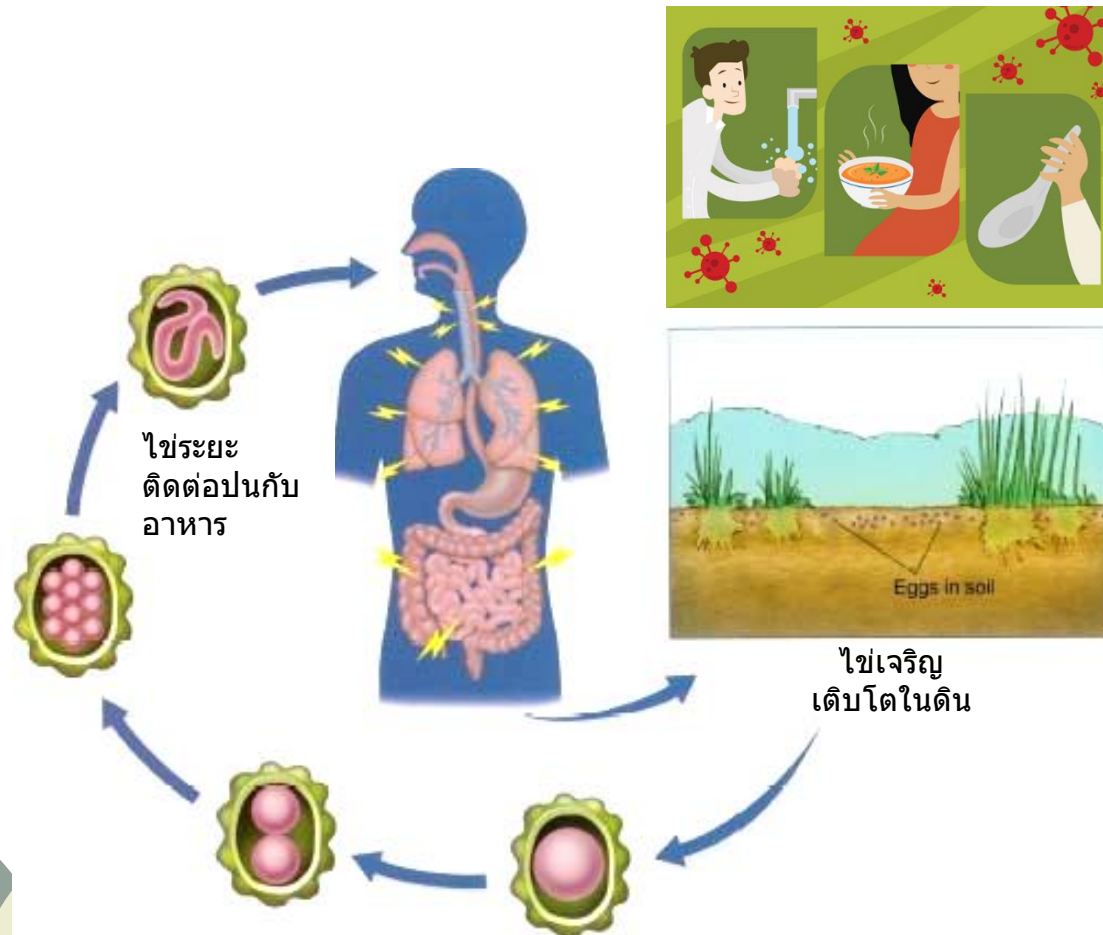

Abdominal Radiography

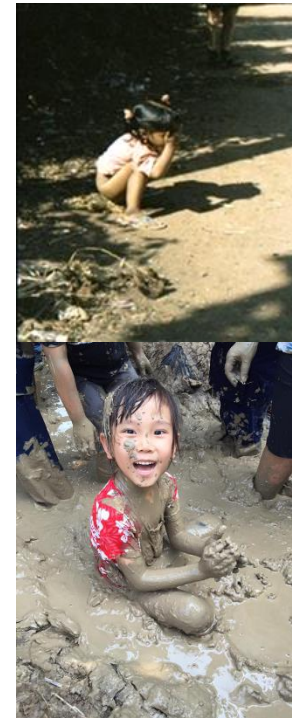

Mbanga, C.M., et al. 2019

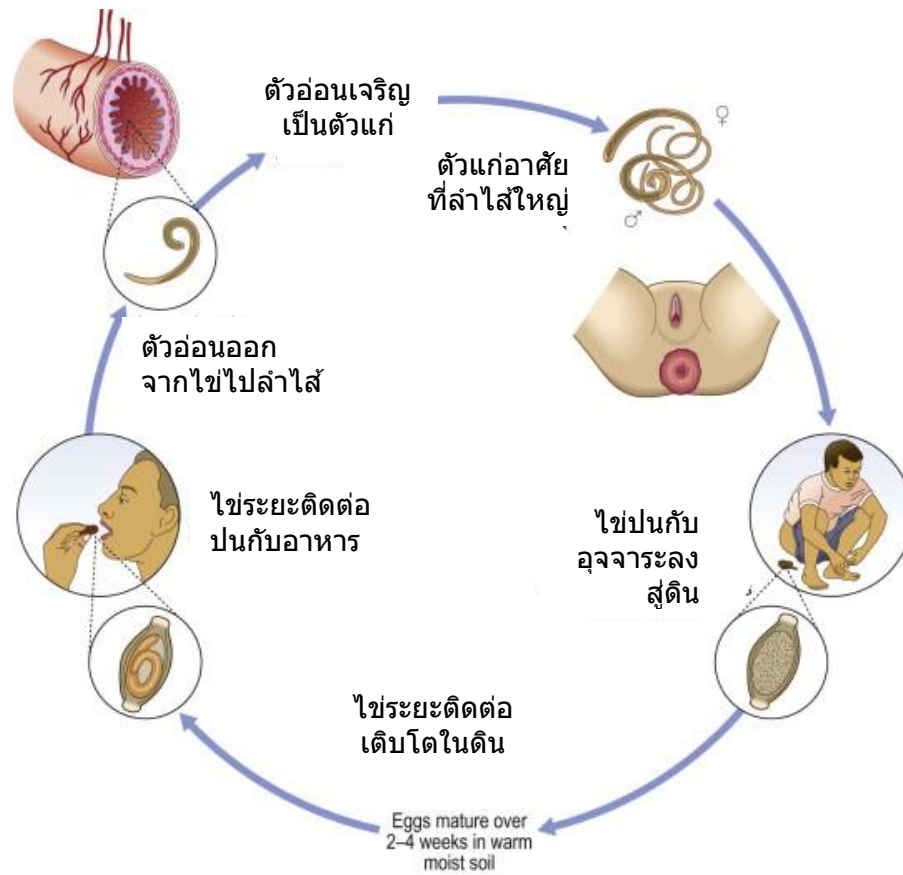
Prevention

ไข่เจริญเติบโตในดิน

Trichuris trichiura

พยาธิแส้ม้า/ whipworms

T. trichiura (Adult)

- รูปร่างคล้ายเส้นไหม ขนาดยาว 3 - 5 cm
  - ด้านหัวยาวเรียวเล็ก
  - ส่วนหางใหญ่
- ตัวเมียหางตรง
- ตัวผู้หางงอมน้วน

Trichuris trichiura female

Trichuris trichiura adult

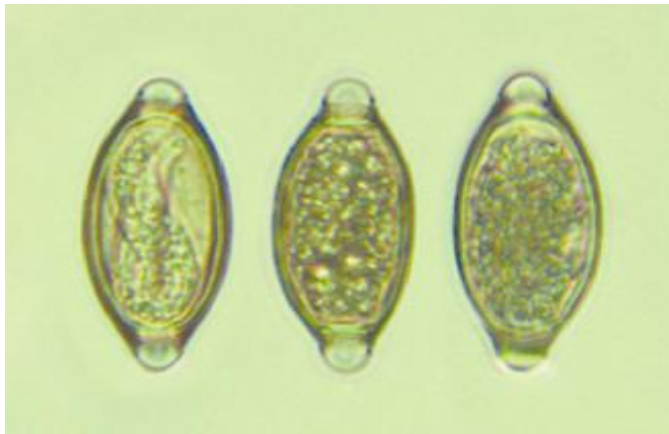

Trichuris trichiura male

T. trichiura (Egg)

- ขนาดประมาณ 22x 50 ไมโครเมตร
- รูปร่างคล้ายถั่วเขียว
- มีจุกนูนใส 2 อัน อยู่ตรงข้ามกัน
- ภายในมีไข่ที่ได้รับการผสมพันธุ์แล้ว แต่ยังไม่เป็นตัวอ่อน

Trichuris trichiura Eggs

Diseases: asymptom

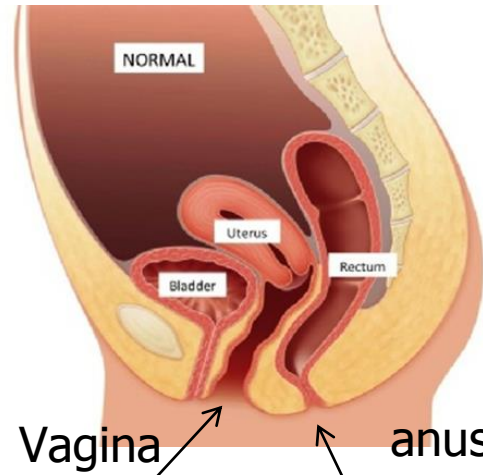
- Light infections: asymptomatic
- Heavy infections may cause
  - diarrhea, weight loss, abdominal pain, nausea, vomiting, tenesmus
  - Prolapsed rectal

Prolapsed rectum due to
Trichurus trichura

Diseases: Vaginitis

Vaginitis

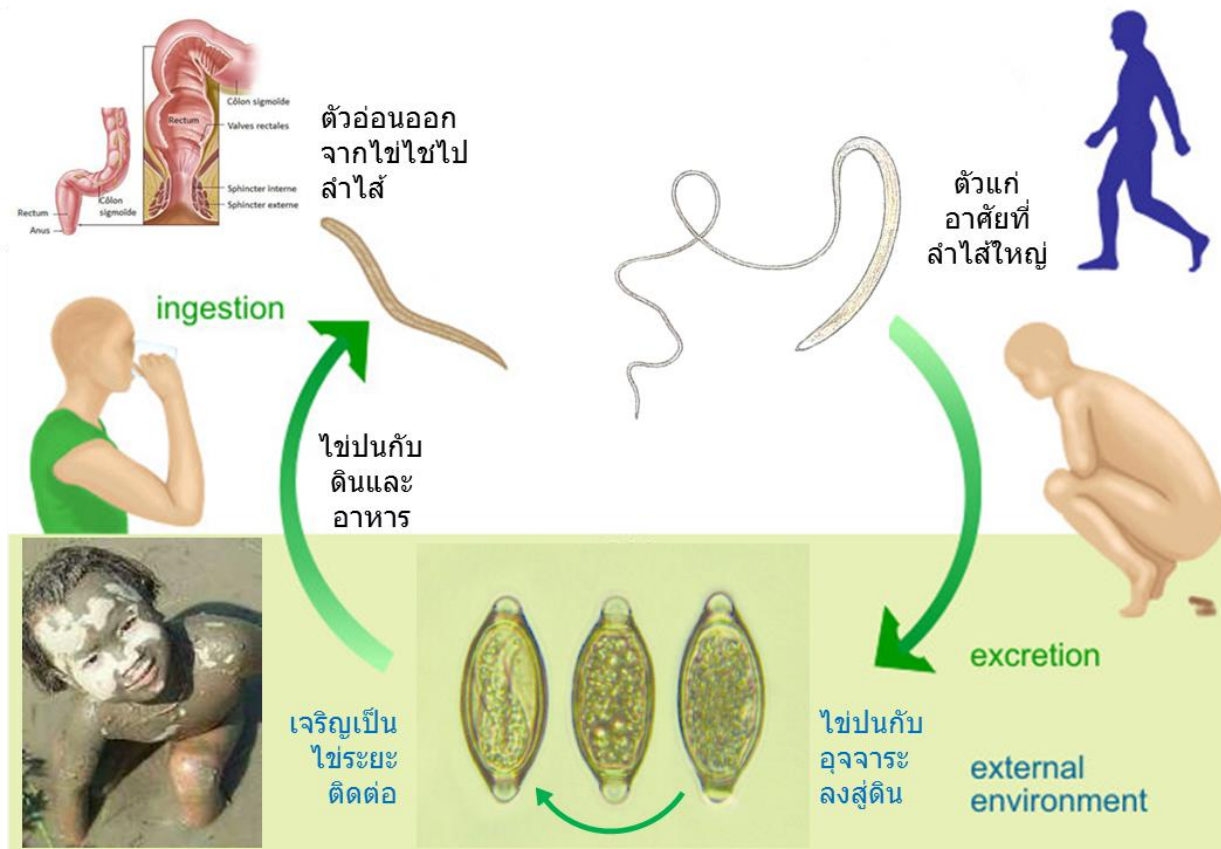
ตัวเมียพลัดหลงไปที่
ช่องคลอด

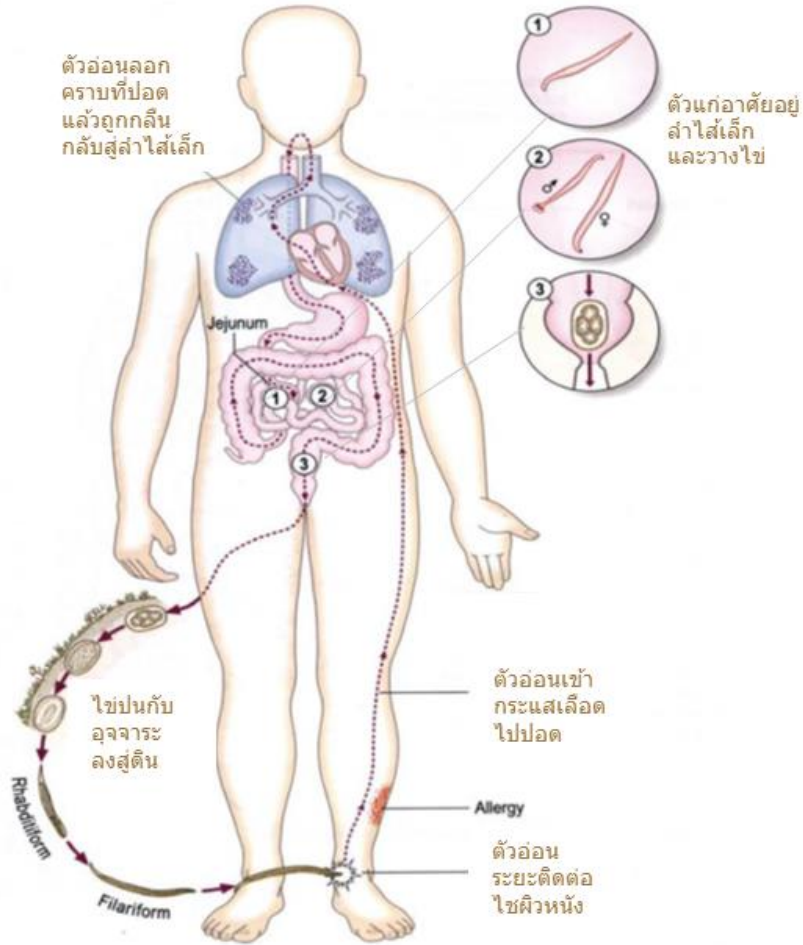
Perianal itching

ตัวเมียวางไข่รอบรูทวาร

Prevention

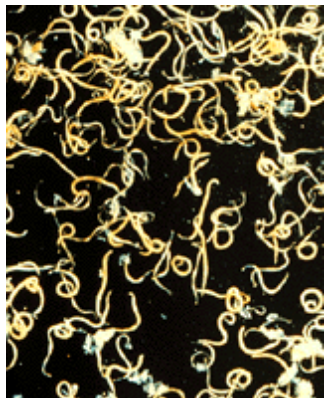

Hook worms

พยาธิปากขอ

Hook worms (Adult)

Ancylostoma duodenale

Necator americanus

หางเพศผู้

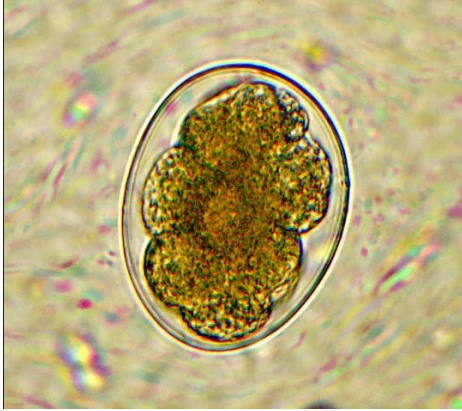

หางเพศเมีย

- รูปปร่างทรงกระบอก ลำตัวโค้งงอ
- ขนาดประมาณ 0.4 x 10 mm
  - ช่องปากขนาดใหญ่มีฟัน
  - ส่วนหางตัวผู้แผ่กางออก (bursa)
  - ตัวเมียหางตรง

E. vermicularis (Egg & Larva)

Hookworm egg

Hookworm larva

- รูปร่างรี เปลือกไข่เรียบบางใส
- ขนาดประมาณ 40 x 60 ไมโครเมตร
- มีช่องว่างระหว่างเปลือกและเนื้อไข่
- ภายในมีเนื้อไข่แบ่งเป็นก้อนๆ มี 4-8 ก้อน

- ตัวอ่อนระยะติดต่อ (Filariform larva)
- ตัวยาวเรียวปลายหางตรง
- ขนาดประมาณ 0.6 mm
- หลอดอาหารเป็นกล้ามเนื้อยาว ไม่เป็นกระเปาะ (filariform esophagus)

Diseases: Anemia

Malnutrition

- Iron deficiency anemia
- Impair physical growth of children
- Retardation of the intellectuals

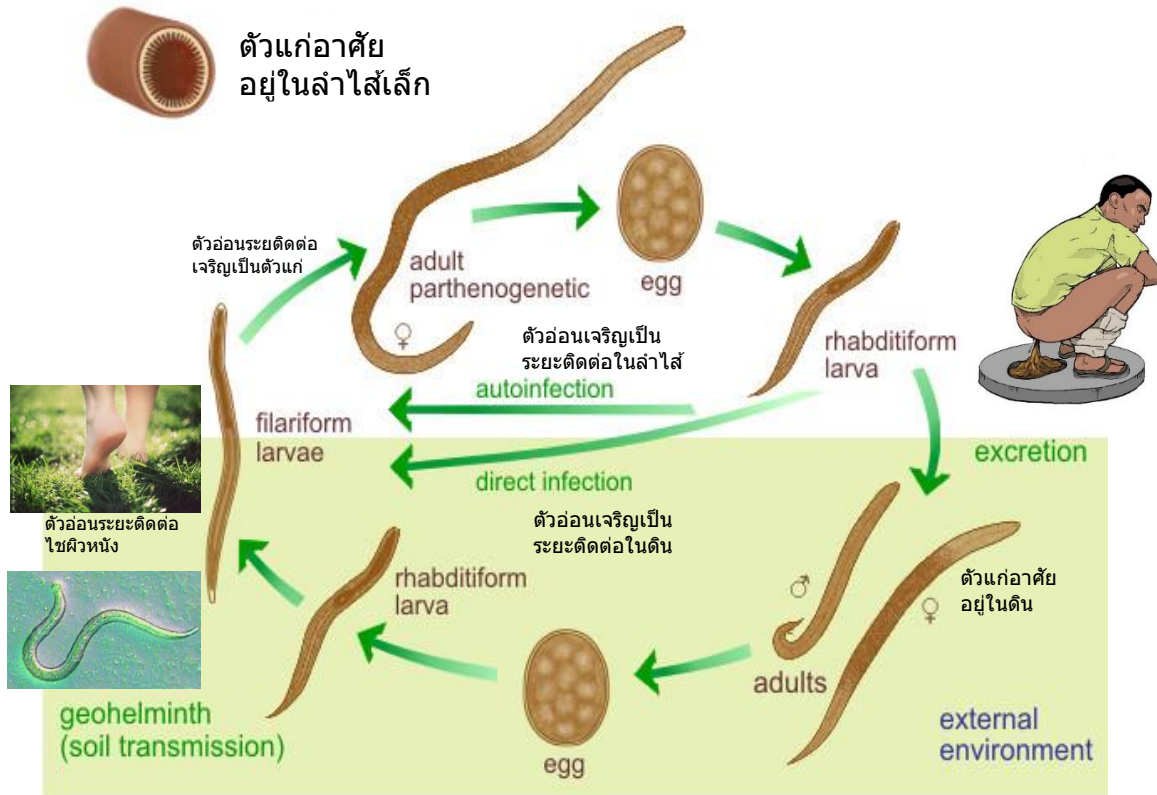

Diseases: Creeping eruption

- Cutaneous larval migran

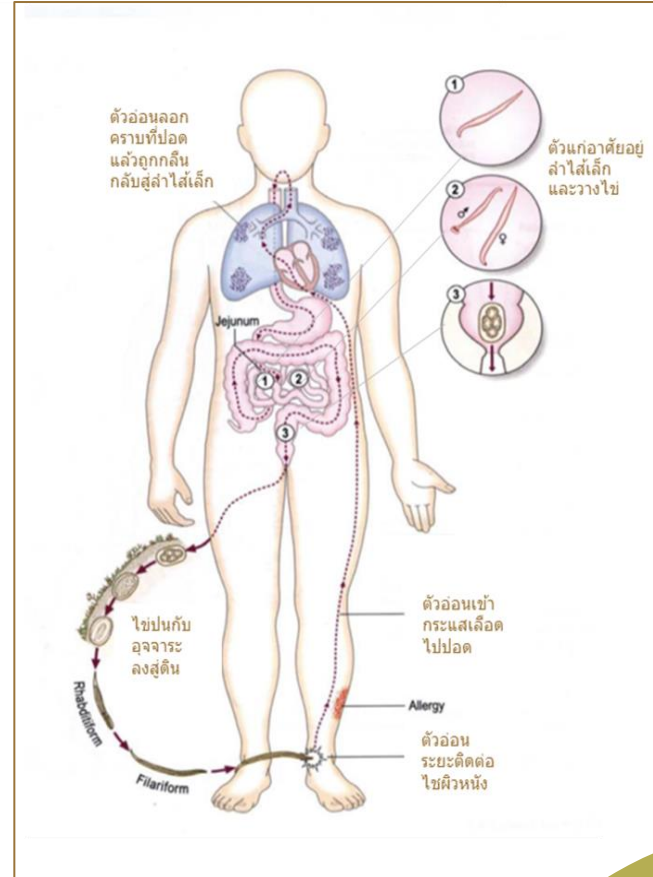
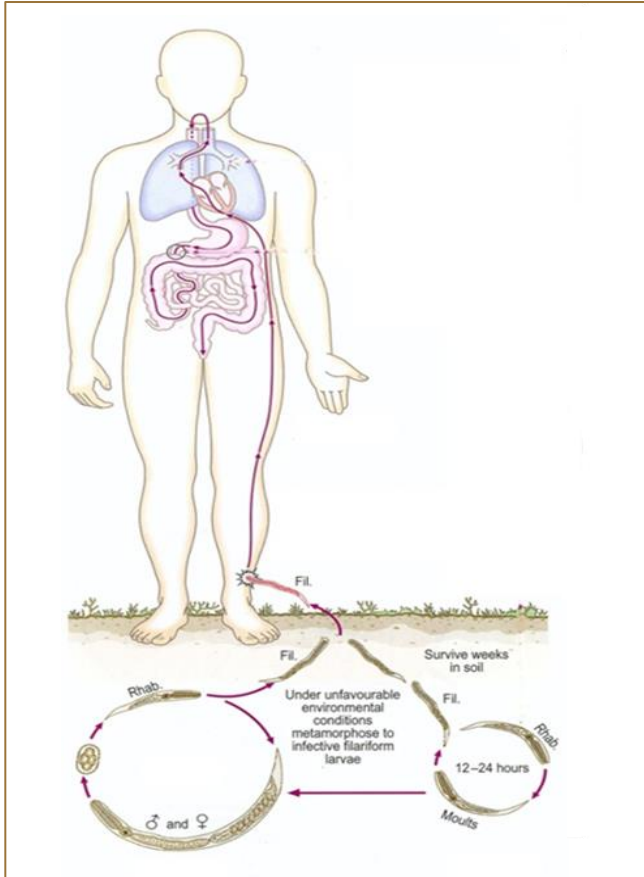
Strongyloides stercoralis

พยาธิสตรองจিরอยด์

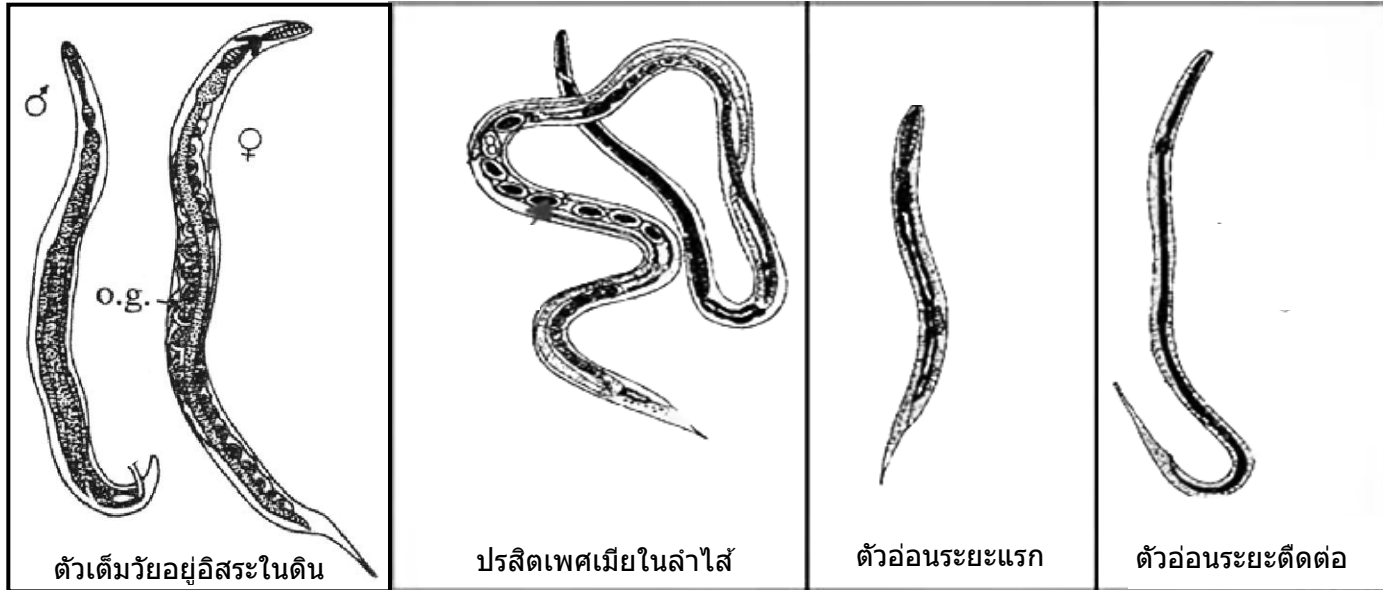

S. Stercoralis vs Hook worms

S. Stercoralis (Adult & Larva)

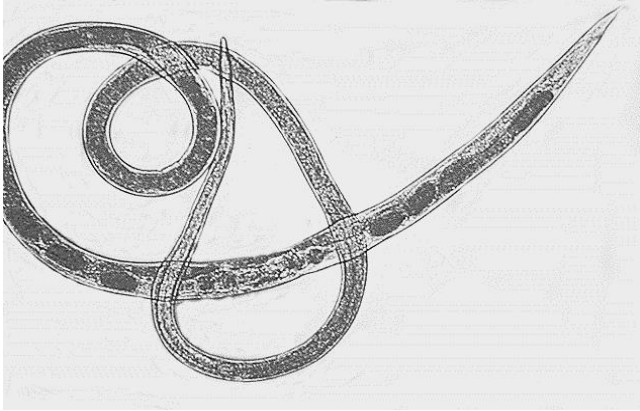
ตัวเต็มวัย

1. เพศผู้อาศัยอยู่อิสระในดิน
2. เพศเมียอาศัยอยู่อิสระในดิน
3. ผลิตเพศเมียอาศัยอยู่ในลำไส้

ตัวอ่อน

1. ตัวอ่อนระยะแรก (Rhabditiform larva) ออกจากไข่อยู่ในลำไส้ปนออกมากับอุจจาระ
2. ตัวอ่อนระยะติดต่อ (Filariform larva) อาศัยอยู่ได้ทั้งในดิน และในลำไส้

S. Stercoralis (Adult)

ปรสิตเพศเมีย (Adult female)

ตัวเต็มวัยเพศผู้ (Adult male)

Female

- ตัวยาวเรียวบาง ด้านหัวเล็กกว่าด้านหลัง
- ขนาดประมาณ 0.05 x 2.0 mm
- มีหลอดอาหารยาวคือเป็นชนิด filariform esophagus
- ตัวเมียหางตรงขนาดใหญ่กว่าตัวผู้ มักมีไข่ในตัวเรียงเป็นแถว

Male

- ตัวยาวเรียว ด้านหัวเล็กกว่าด้านหลัง
- ขนาดประมาณ 0.05 x 1.5 mm
- มีหลอดอาหารเป็นกระเปาะ 2 อัน คือเป็นชนิด rhabditiform esophagus
- ตัวผู้หางอมี spicules 2 อัน

S. Stercoralis (Larva)

ตัวอ่อนระยะแรก (Rhabditiform larva)

ตัวอ่อนระยะติดต่อด (Filariform larva)

S.stercoralis Rhabditiform larva

- ตัวยาวเรียวหางแหลมตรง
- ขนาดประมาณ 0.2 mm
- หลอดอาหารส่วนปลายพองเป็นกระเปาะ

S.stercoralis Filariform larva

- ตัวยาวเรียวปลายหางตัด เล็กน้อย (notched tail)
- ขนาดประมาณ 0.6 mm
- หลอดอาหารยาว ไม่เป็นกระเปาะ

Diseases: Strongyloidiasis

- การติดเชื้อในลำไส้/Intestinal infection
- การติดเชื้อในปอด/pulmonary infection
  - Diarrhea
  - ปอดอักเสบ/ Pneumonia
  - การติดเชื้อกระจายทั่วร่างกาย/ Disseminated strongyloidiasis
  - Hyper-disseminated infections may be fatal.

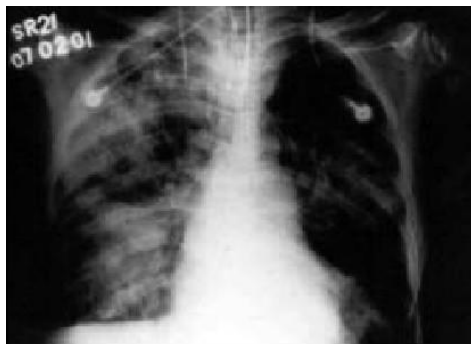
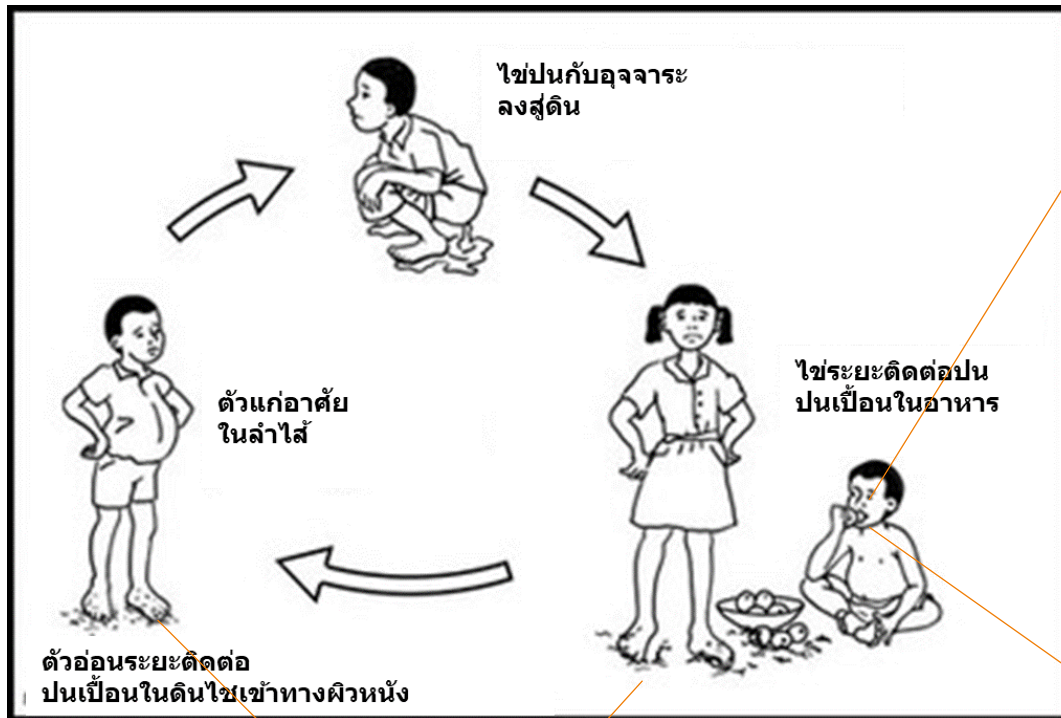

Figure 1: Chest X-ray on day 5, showing extensive infiltrates

Summary: GI Parasites

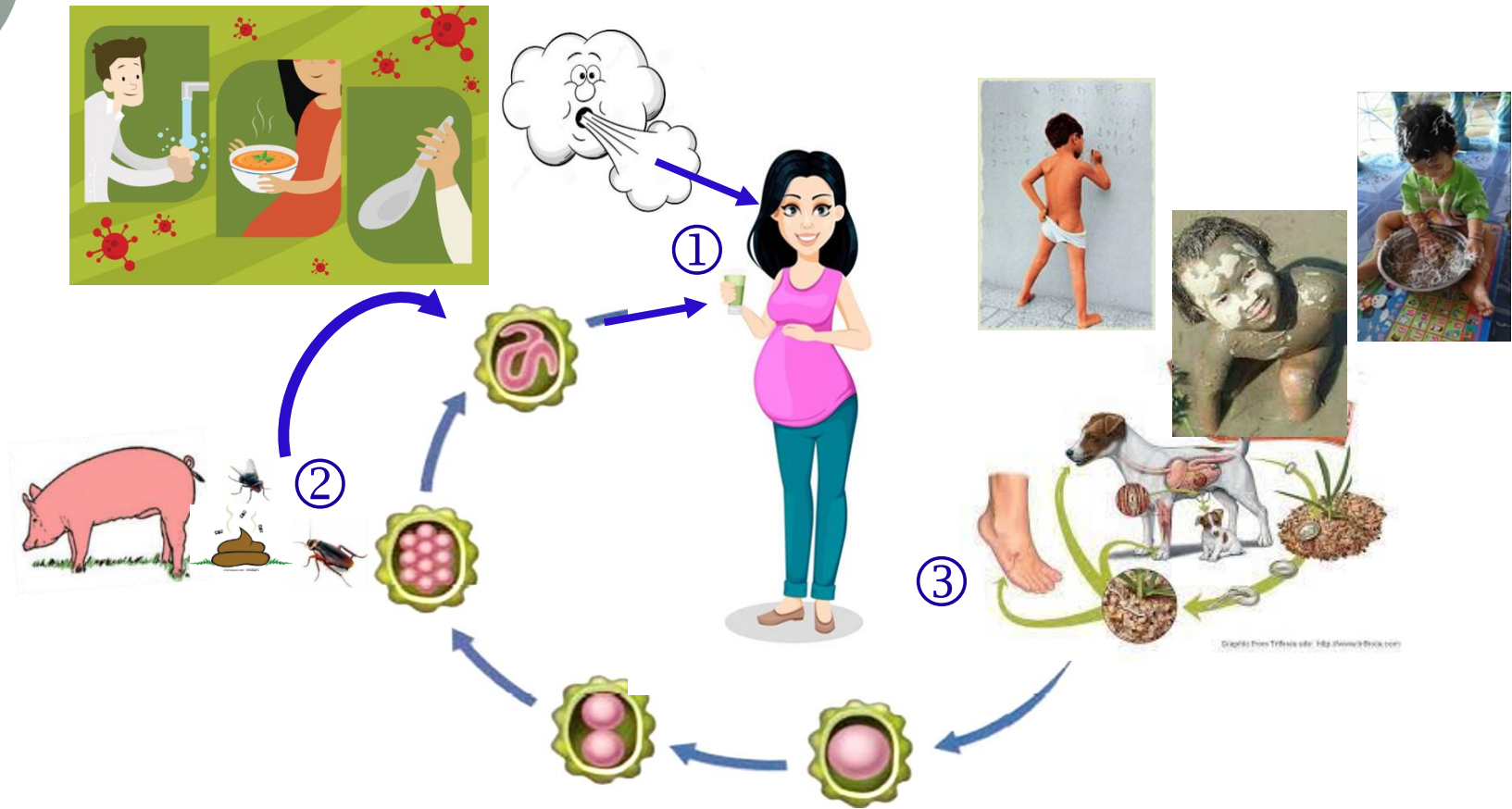

1. *E.histolytica*
2. *G. lamblia*
3. *B.coli*
4. *T.saginata*
5. *T.solium*
6. *O.viverrini*
7. *F. hepatica*
8. *F. buski*
9. *E.vermicularis*
10. *A.lumbricoides*
11. *T.trichiura*

1. Hookworms
2. *S. stercoralis*

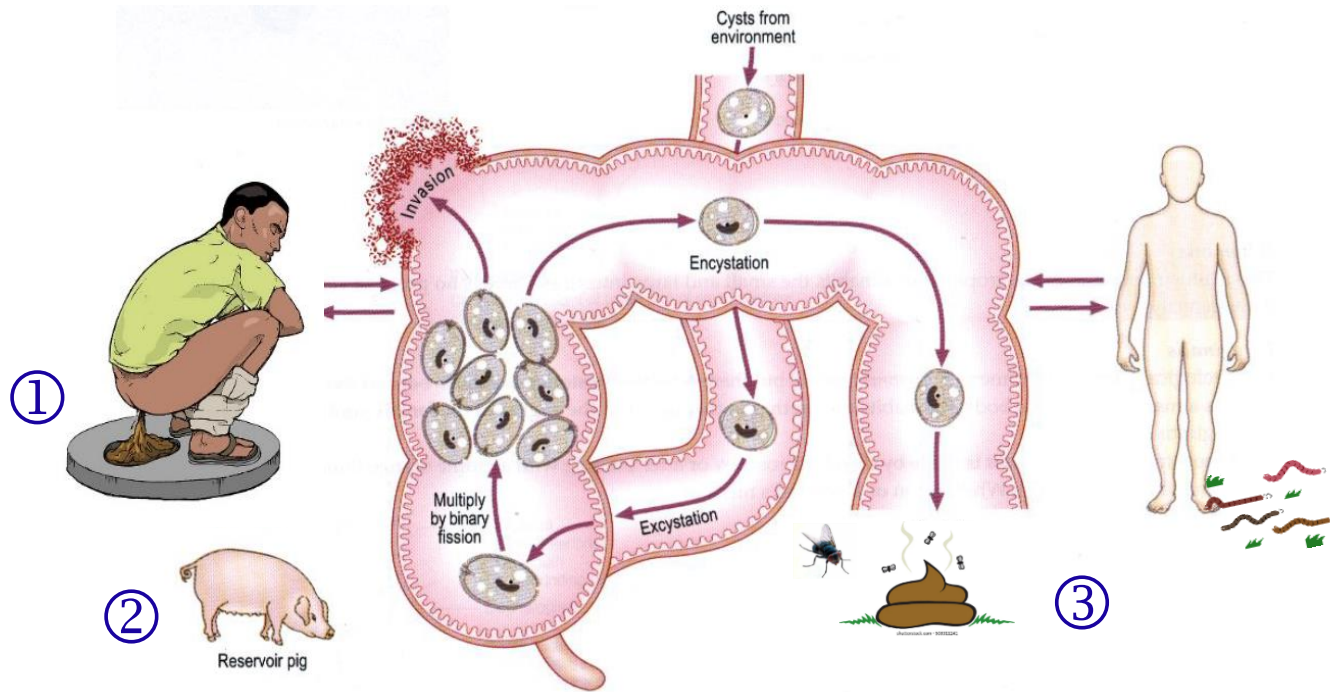
Preventions: Personal hygiene

Preventions: Control

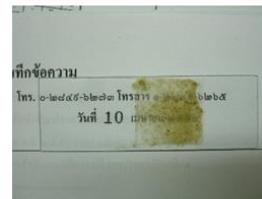
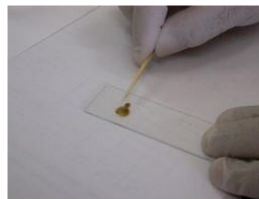
Preventions: Environment

Lab Investigation

การตรวจอุจจาระ/ stool examination

- วิธีธรรมดา (Simple smear)

- วิธีเข้มข้น (Concentration)

- วิธีการย้อมสี (Temporary staining)

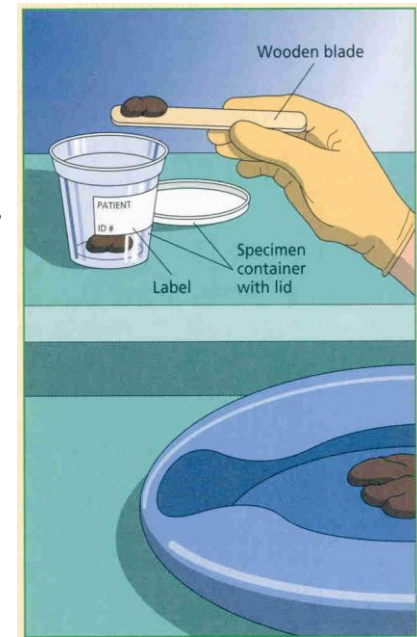

Sample collection

1. อุจจาระที่ได้จากการถ่ายตามปกติ

- ❑ ความร่วมมือจากผู้ป่วย
- ❑ การเก็บอุจจาระ: แห้งและสะอาด กระจายผิวมัน
- ❑ ปริมาณที่เก็บ: เท่าหัวแม่มือหรือเท่าผลมะนาว
- ❑ ภาชนะบรรจุ

2. อุจจาระที่ได้จากการถ่ายยาหรือการสวน

BPH 1023 Microbiology and Parasitology
จุลชีววิทยา และ ปรสิตวิทยา

Q&A

Gastrointestinal Parasites

Assoc.Prof. Duangporn Nacapunchai